

VOORSTEL

Districtelijke Veiligheidsoverleg Twente

ONDERWERP	Bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyse Midden Twente	AGENDAPUNT	D01a
DATUM	4 juli 2016		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	Drs. K.M. Ottens accountmanager RIEC
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	06-53 65 54 36
PORTEFEUILLEHOUDER	Burgemeester E. Nauta		

Voorstel

1. Kennisnemen van de uitkomsten van de Bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyse (BCBA) Midden Twente.
2. Kennisnemen van de ontwikkeling dat het RIEC de komende jaren lokale ondermijningsbeelden wil maken voor de gemeenten in Oost Nederland.
3. Aandacht besteden aan de interne informatiepositie binnen gemeenten om signalen georganiseerde criminaliteit te herkennen

Samenvatting

De gemeenten in Midden Twente – Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente en Borne – hebben het RIEC gevraagd om een BCBA uit te voeren. Het doel van deze B-CBA was om meer inzicht te krijgen in het fenomeen ‘onrechtmatig gebruik van vastgoed’ voor criminele activiteiten, om daarmee de informatiepositie van de betrokken vier gemeenten ten aanzien van de problematiek te vergroten. Daarnaast was de uitvoering van deze BCBA eveneens een pilot om het instrument te testen.

Drie vragen stonden centraal:

1. *Welke instrumenten hebben gemeenten en andere partners om het misbruik van vastgoed voor criminele activiteiten tegen te gaan?*
2. *Welke locaties in het gebied zijn de afgelopen vijf jaren gebruikt voor de exploitatie van criminele activiteiten?*
3. *Zijn er potentiële risico-objecten in het gebied waarbij er een verhoogde kans is op het oneigenlijk gebruik van vastgoed voor criminele activiteiten?*

Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de volgende producten:

- Uitvoeringsmap (bijgevoegd)
- Cijfermatige analyse over de afgelopen vijf jaren
- Lokale analyse per gemeente

Het resultaat van de BCBA wordt hierbij op hoofdlijnen teruggekoppeld aan het DVO. De specifieke rapportages van deel 2 en 3 zijn vanwege de vertrouwelijkheid niet bijgevoegd.

Toelichting BCBA

Deel 1 Uitvoeringsmap

Het eerste onderdeel omvat de uitvoeringsmap 'Onrechtmatig gebruik vastgoed'.

Criminele samenwerkingsverbanden maken frequent gebruik van bepaalde locaties om hun logistieke processen in onder te brengen en om zich sociaal te kunnen manifesteren, zo blijkt uit onderzoek van Klerks en Kop (2004) naar criminele infrastructures. Bij criminele infrastructures gaat het om onroerende voorzieningen die zijn verworven, in gebruik genomen of beschikbaar zijn gesteld met het oogmerk om vanuit daar misdrijven voor te bereiden of te plegen, maar ook om instellingen, bedrijven en gebruikers die aldaar zijn gevestigd of er met regelmaat gebruik van maken in samenhang met onwettige activiteiten. Het kan hierbij gaan om legale, maar onwettig gebruikte infrastructures.

Wanneer duidelijk is dat bepaalde locaties en inrichtingen criminele activiteiten faciliteren en overlast veroorzaken, kortom onrechtmatig worden gebruikt, kan het effectief zijn om daar op te investeren. Het doel van de uitvoeringsmap 'Onrechtmatig gebruik van vastgoed' is, om gemeenten een eerste en algemeen inzicht te geven in de problematiek en handvatten te geven om de beschreven problematiek het hoofd te bieden.

Onderwerpen die in dit document aan de orde komen zijn:

- Afbakening toepassingsgebied
- Onrechtmatig gebruik
- Werkwijze criminele activiteiten
- Actoren
- Gevolgen
- Bestuurlijke interventiemogelijkheden
- Overige interventiemogelijkheden

Deel 2 cijfermatige analyse

Deze rapportage gaat over deelvraag 2 van de B-CBA. Doelstelling van deze deelvraag is: inzichtelijk maken op welke locaties er in de periode 2010 tot en met 2014 criminele activiteiten plaatsvonden in Midden-Twente, wat voor soort vastgoed het betrof en om welke vorm van criminaliteit dit ging.

Verder is geanalyseerd of hier trends in te ontdekken zijn. Zijn er bijvoorbeeld verschuivingen van binnen- naar buitengebied? Vinden er in Midden-Twente net zoals de landelijke trend op de bedrijventerreinen in het buitengebied steeds meer criminele activiteiten plaats?

Conclusie van de analyse is dat er in Midden Twente, met uitzondering van een enkel gebied, geen duidelijke verschuiving van criminele activiteiten is waar te nemen van binnen- naar buitengebied. De meeste criminele activiteiten (vooral hennepteelt) vinden plaats vanuit rijtjeswoningen, flats en bedrijfspanden. Aandachtspunten zijn de stijging van de drugsgelateerde incidenten en het verbeteren van de informatiepositie ten aanzien van mensenhandel/uitbuiting.

Deel 3 lokale analyse per gemeente

Het doel van de analyse is om zicht te krijgen op objecten die een potentieel risico vormen voor de exploitatie van criminele activiteiten.

In de gemeente Hengelo is een specifiek afgebakend gebied nader geanalyseerd. Dit heeft een blauwdruk aan informatie opgeleverd, waarop nu verder wordt geïnvesteerd. Door het intensiveren van toezicht en controle, verstevigt de informatiepositie van de gemeente Hengelo en haar partners en kunnen concrete signalen van ondermijning in die gebied verder worden aangepakt.

In de gemeenten Hof van Twente, Haaksbergen en Borne is een analyse uitgevoerd op de leegstaande panden in het buitengebied en op de bedrijventerreinen. Vervolgens is deze lijst nader geanalyseerd aan de hand van de volgende risico-indicatoren: Voor deze analyse is gekeken naar de volgende risico-indicatoren, gestaakte bedrijven, aangetroffen hennepkwekerijen en M-meldingen. Hoewel het matchen van de bestanden, geen concrete risico-objecten heeft opgeleverd, biedt deze analyse wel informatie waarop een gemeente verder kan investeren. Door het toezicht te intensiveren (zowel gemeente als politie) in de risicogebieden en signalen van mogelijke misstanden vast te leggen kan eerder worden ingegrepen bij oneigenlijk gebruik van vastgoed.

Tot slot

Uit deze instrument-test zijn leerzame punten gekomen.

- de analyse baseert zich op registraties bij voornamelijk politie. Vooral hennep komt uit deze cijfers naar voren. Veel signalen mensenhandel bevinden zich bijvoorbeeld nog buiten ons radarbereik, waardoor er met dit instrument nog niet veel zinnigs over te zeggen is.
- Een duidelijke aanbeveling die volgt uit deze exercitie is dat gemeenten meer kunnen investeren in hun interne informatiepositie. Dat kan door informatie tussen gemeentelijke afdelingen goed te delen en vast te leggen, maar ook door het toezicht te intensiveren op locaties waar men 'onderbuikgevoelens' bij heeft. Op die manier komen misstanden eerder naar boven en is ingrijpen makkelijker.
- het instrument is erg arbeidsintensief, er zijn veel uren inzet nodig om resultaat te hebben.
- het is lastig gebleken om voor een divers gebied als midden Twente, een uniforme analyse op te zetten
- de doorlooptijd van het onderzoek is lang, waardoor de uitkomsten wel een ontwikkeling laten zien, maar niet heel actueel zijn.

Een spin off van dit instrument is het ondermijningsbeeld dat nu periodiek per gemeente opgemaakt gaat worden. Dit instrument heeft een kortere doorlooptijd en geeft over de jaren heen een gerichter beeld van ontwikkelingen binnen de betreffende gemeente.

Deze ondermijningsbeelden geven een breder beeld van wat er speelt aan ondermijnende criminaliteit in een gemeente, welke blinde vlekken er zijn en waarop geïnvesteerd zou kunnen worden. Dit beeld kan daarmee waardevolle input vormen voor het Integraal Veiligheidsplan van een gemeente. In 2016 voert het RIEC een pilot uit in de gemeenten Enschede, Rheden en Kampen, waarna het RIEC de komende jaren ook voor de andere gemeenten dit product willen opleveren. Verder is de politie voornemens om in samenwerking met het RIEC voor 2016 al wel een quick scan te houden voor elke gemeente op het thema ondermijning. Daarover volgt op een later moment meer informatie.

Bijlage(n)

- a. Uitvoeringsmap Oneigenlijke gebruik vastgoed.

Enschede, [Datum]

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
[Naam secretaris]

Voorzitter,
[Naam voorzitter]